

- **2022. február 16-án** *A magyar liberalizmus gyökerei és a rendszeres bizottsági munkálatok – Szuverenitáselemek az operátumokban* címmel szervezett tudományos konferenciát az MTA–ELTE Jogtörténelmi Kutatócsoport (ELKH) és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Magyar Állam- és Jogtörténelmi Tanszéke.

A konferencián megjelentek Mezey Barna tanszékvezető egyetemi tanár (ELTE ÁJK Magyar Állam- és Jogtörténelmi Tanszék), a kutatócsoport vezetője köszöntötte. A nyitóelőadást Erdődy Gábor prof. emeritus (ELTE BTK Új- és Jelenkori Magyar Történelmi Tanszék) tartotta, aki *a rendszeres országgyűlési bizottsági munkálatok hazai, valamint nemzetközi kontextusáról* beszélt. A tudományos tanácskozás két szekcióban folytatódott. A délelőtti szekció levezető elnöke Képes György habil. egyetemi docens (ELTE ÁJK Magyar Állam- és Jogtörténelmi Tanszék) volt. A szekció első előadását Dobszay Tamás habil. egyetemi docens (ELTE BTK Új- és Jelenkori Magyar Történelmi Tanszék) tartotta *Az operátumok hatása az országgyűlés munkájára (1790–1848)* címmel. Melkovics Tamás egyetemi adjunktus (ELTE BTK Új- és Jelenkori Magyar Történelmi Tanszék) *Rendi vagy politikai érdek?* címmel a közpolitikai munkálat és a felsőtábla összefüggéseivel ismertette meg a hallgatóságot. Karácsony András egyetemi tanár (ELTE ÁJK Jog- és Társadalomelméleti Tanszék, tudományos főmunkatárs, MTA–ELTE Jogtörténelmi Kutatócsoport ELKH) *Eötvös és centralisták*, Völgyesi Orsolya tudományos főmunkatárs (MTA Bölcsészettudományi Központ, Történettudományi Intézet, XIX. századi Témacsoport) pedig *A rendszeres bizottsági munkálatok az 1832/36. évi országgyűlés napirendjén* címmel tartott előadást.

A délutáni szekció levezető elnöke Máthé Gábor prof. emeritus (ELTE ÁJK Magyar Állam- és Jogtörténelmi Tanszék) volt. A szekcióban a következő előadások hangzottak el: Mezey Barna: *Az 1843-as büntetőjogi javaslatok a folytonosság csomópontjában*; Barna Attila tanszékvezető egyetemi docens (SZE DF ÁJK Jogtörténelmi Tanszék): *A hűtlenség tényállásának szabályozása a büntetőjogi tervezetekben*; Homoki-Nagy Mária tanszékvezető egyetemi tanár (SZTE ÁJTK Magyar Jogtörténelmi Tanszék): *A rendszeres bizottsági munkákra adott megyei válaszok, különös tekintettel a magánjogi és az úrbéri operátumokra* és Heil Kristóf Mihály tudományos segédmunkatárs (MTA–ELTE Jogtörténelmi Kutatócsoport ELKH): *Az ún. folytonossági vita az operátumok tükrében*.

- **2022. február 22-én** a Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Karán nyilvános vita keretei között sikerrel védte meg *Kivételes hatalom elméleti és történelmi rendszere, valamint gyakorlati megvalósulása az 1914 és 1922 közötti sajtószabályozás és sajtórendészet tükrében* című doktori értekezését Kelemen Roland egyetemi tanársegéd [témavezetői Kukorelli István egyetemi tanár (ELTE ÁJK Alkotmányjogi Tanszék) és Révész T. Mihály egyetemi tanár (SZE DF

ÁJK Jogtörténelmi Tanszék)]. A disszertáció bírálói Farakas Ádám tudományos munkatárs (NKE HHK Honvédelmi Jogi és Igazgatási Tanszék) és Gosztonyi Gergely egyetemi adjunktus (ELTE ÁJK Magyar Állam- és Jogtörténelmi Tanszék) voltak.

- **2022. február 25-én** került sor Szombathelyen a XXV. Vasi Jogásznapra, amelyen a város szülőltétere, a 200 éve született Horvát Boldizsára emlékeztek. A szakmai, tudományos programot Trócsányi László, a Magyar Jogász Egylet elnöke, a Károli Gáspár Református Egyetem rektora, illetve Spitz János, a Magyar Jogász Egylet Vas Megyei Szervezetének elnöke nyitotta meg. Horvát Boldizsár munkásságát Mezey Barna tanszékvezető egyetemi tanár (ELTE ÁJK Magyar Állam- és Jogtörténelmi Tanszék) méltatta. Czieger András tudományos főmunkatárs, osztályvezető (MTA Bölcsészettudományi Központ, Történettudományi Intézet) a *Jogtörténelmi Értekezések* sorozatban megjelent *Horvát Boldizsár: Emléktörédek köz- és magánéletéből* című kötetet mutatta be. Máthé Gábor prof. emeritus (ELTE ÁJK, NKE ÁNTK) Horvát Boldizsár életének fontosabb fordulópontjaival ismertette meg a tanácskozás résztvevőit.

- **2022. február 25-én** *A helyi közigazgatás fejlődése napjainkig* címmel tartott konferenciát a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Jogtörténelmi Tanszéke és a Bruckner Győző Tehetséggondozó Szak kollégium.

A tanácskozást Paulovics Anita dékánhelyettes nyitotta meg. A délelőtti plenáris ülésen a következő előadások hangzottak el: Stipta István egyetemi tanár, az MTA doktora (KRE ÁJK): *Vármegyei önkormányzat vagy centralizáció? Az 1867-es „hevesi ügy” tanulságai*; Szabó István tanszékvezető egyetemi tanár (PPKE JÁK): *A helyi önkormányzatok finanszírozásának változásai a kiegyezés után*; Erik Štenpien PhD (Pavol Jozef Šafárik Egyetem): *A dualizmuskori vármegyei szervezet Abaújban – Kelet-Szlovákia világháború előtti közigazgatásának alapja*; Nagy Janka Teodóra tanszékvezető egyetemi tanár (PTE ÁJK): *Az állami szegényügyi igazgatás jogintézményi alapjai az első községi törvényben*; Varga Norbert habil. egyetemi docens (SZTE ÁJTK): *Kartellszerződések bemutatási kötelezettsége a két világháború közötti időszakban*; Balogh Judit habil. egyetemi docens (DE ÁJK): *Az önkormányzatiság és határai: az igazgatási szintek változásai a magyar államtörténetben*; Antal Tamás egyetemi tanár (SZTE ÁJTK): *Polgári haszonvételi jogok és önkormányzat Debrecen szabad királyi városban a kiegyezés időszejében*; Mélypataki Gábor adjunktus (ME ÁJK): *A hazai közszolgálati jogviszonyok karakterének változásai a felvilágosodástól napjainkig*.

A délutáni első szekcióban a következő előadásokat hallgathatták meg az érdeklődők: Pétervári Máté adjunktus (SZTE AJTK): *Az ügyvédség viszonya a csődön kívüli kényszerregezéshez*; Frey Dóra (Andrássy Universitát): *A helyi közigazgatás és a kisebbségi nyelvek használata a dualizmus időszakában*; Bathó Gábor adjunktus (NKE ÁNTK): *A kormány bemutatkozásának gyakorlata a törvényhatóságok felé 1848-tól*; Nagy Szabolcs tanársegéd (SZE DF AJK): *A Tanácsköztársaság helyi közigazgatásának bemutatása Pápa példáján keresztül*; Kelemen Roland egyetemi tanársegéd (SZE DF AJK): *Győr és Győr vármegye közigazgatásának reorganizációja és stabilizációja (1919–1929)*; Petrasovszky Anna egyetemi docens (ME AJK): *Ius politiae – a közigazgatás elmélete a 18–19. századi természetjogi jogirodalomban*; Koncz Ibolya Katalin tanszékvezető egyetemi docens (ME AJK): *A helyi iparigazgatás kialakulása*.

A délutáni második szekció előadói és előadásai a következők voltak: Laczik Anna (ME Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola): *A helyi közigazgatás jelentősége a dualizmustól a második világháborúig*; Szabó Balázs egyetemi tanársegéd (ME AJK): *Gondolatok a Covid-világjárvány közigazgatási rendszerünkre gyakorolt hatásairól*; Menyhért Enikő (ME Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola): *Az elítéltek társadalmi reintegrációja, figyelemmel a helyi önkormányzatok szerepére*.

- **2022. március 9-én** a Magyar Tudományos Akadémia felolvasótermében került sor *A 800 éves Aranybulla jogtörténeti jelentősége* című tudományos kon-

ferenciára az MTA IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztályának Jogtörténeti Albizottsága, a Mádl Ferenc Összehasonlító Jogi Intézet (MFI) és az MTA–ELTE Jogtörténeti Kutatócsoport (ELKH) szervezésében.

Az egybegyűlteket Trócsányi László egyetemi tanár, az MFI tiszteletbeli elnöke, a Magyar Jogász Egylet elnöke, a Károli Gáspár Református Egyetem rektora köszöntötte. A tudományos tanácskozást Mezey Barna tanszékvezető egyetemi tanár (ELTE AJK Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszék) az MTA–ELTE Jogtörténeti Kutatócsoport (ELKH) vezetője, az MTA IX. Osztály Jogtörténeti Albizottságának elnöke nyitotta meg. A konferencián a következő előadásokat hallgathatták meg az érdeklődők: Balogh Elemér tanszékvezető egyetemi tanár (SZTE AJTK Európai Jogtörténeti Tanszék): *Az európai jogtörténelem fősodrában: a magyar Aranybulla*; Blazovich László prof. emeritus (SZTE AJTK): *Pest és Buda városok egy és ugyanazon Aranybullája*; Homoki-Nagy Mária tanszékvezető egyetemi tanár (SZTE AJTK Magyar Jogtörténeti Tanszék): *II. András Aranybullájának magánjoga*; Horváth Attila tanszékvezető egyetemi tanár (NKE ÁNTK Állam- és Jogtörténeti Tanszék): *Az 1222. évi Aranybulla mint történeti alkotmányunk vívmánya*; Stipta István egyetemi tanár, az MTA doktora (KRE AJK Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházi jogi Tanszék): *Az Aranybulla ellenállási záradéka és a nemesi vármegyék rendelet-felretételi (vis inertiae) jogosultsága*; Szabó Béla tanszékvezető egyetemi tanár (DE AJK Jogtörténeti Tanszék): *Az erdélyi szászok arany szabadságlevele (1224) és annak hatása a közösség hetedfélszázados történetére*; Szabó István tanszékvezető egyetemi tanár (PPKE JÁK

Jogtörténeti Tanszék): *A történeti alkotmány vívmányai és az Aranybulla*; Veress Emőd intézetigazgató egyetemi tanár (Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Jogtudományi Intézet, Kolozsvár): *Fejedelmválasztási feltételek Erdélyben*; Képes György habil. egyetemi docens (ELTE ÁJK Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszék): *A „Dán Aranybulla”: az V. Erik király által 1282. július 29-én aláírt hándfæstning*. A tudományos tanácskozást Szilágyi János Ede intézeti tanszékvezető egyetemi tanár (ME ÁJK Civilisztikai Tudományok Intézete), az MFI vezetőjének összegzése zárta.

- **2022. március 11-én** a Croatian Institute for History és a Faculty of Law, University of Zagreb meghívására tartott előadást Bódiné Beliznai Kinga habil. egyetemi docens (ELTE ÁJK Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszék). Az online tanácskozásra a European Origins of Modern Croatia: Transfer of Ideas in Political and Cultural Fields in the 18th and 19th Centuries projekt és a Faculty of Law Erasmus+ „Women’s Right” kurzus keretében került sor *Women’s Legal History – Croatian Tradition and the European Context* címmel. Bódiné Beliznai Kinga a nők tanulási és munkalehetőségeit, valamint a női választójog mérföldköveit mutatta be a 19–20. századi Magyarországon („*Who reaches the peak of perfection when the world knows as little about her as possible*” – *Women and her rights in Hungary at the turn of the 20th century*). A bécsi Juridicum oktatója, Ph.D. Kamila Maria Staudigl–Ciechowicz LL.M. *Strides towards legal equality of women as the sun sets on the Habsburg Empire* című előadásában az osztrák nők 19–20. századi társadalmi és jogi státuszáról érintkezett.
- **2022. március 29-én** tartotta habilitációs előadásait Gosztonyi Gergely adjunktus (ELTE ÁJK) az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán. Tantermi előadását Cenzúra Arisztotelésztől a Facebookig, míg tudományos előadását – angol nyelvű összefoglalóval – „A szűrés, a blokkolás és a hekkelés váltotta fel az ollót és fekete tintát.” Az internet-hozzáférés korlátozásának gyakorlata az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt, avagy a politikai cenzúra új eszközei címmel tartotta. A szakmai bírálóbizottság elnöke Fleck Zoltán tanszékvezető egyetemi tanár (ELTE ÁJK), a bírálók Lap-

sánszky András habil. egyetemi docens (SZE DFÁJK) és Zódi Zsolt habil. egyetemi docens (NKE ITKI), a bizottság tagjai Aczél Petra egyetemi tanár (BCE KSZI) és Rozsnyai Krisztina egyetemi tanár (ELTE ÁJK) voltak. A szakmai bírálóbizottság javaslatot tett a habilitált doktori cím elnyerésére.

- **2022. március 31-én** a Mádl Ferenc Összehasonlító Jogi Intézet a II. András király által 1222-ben kiadott Aranybulla 800. évfordulóján nemzetközi konferenciát szervezett a Magyar Tudományos Akadémián. A jeles eseményre Európa több országából érkeztek jogtörténészek. A konferenciát Szilágyi Ede János egyetemi tanár (ME), a Mádl Ferenc Összehasonlító Jogi Intézet vezetője nyitotta meg. A konferencia levezető elnöke Veress Emőd egyetemi tanár (Sapientia EMTE), a Mádl Ferenc Összehasonlító Jogi Intézet fősztályvezetője volt. A konferencián a következő előadások hangzottak el: John Hamilton Baker egyetemi tanár (University of Cambridge, UK): *Magna Carta 1215, előtte és utána* (online angol nyelvű előadás); Aniceto Masferrer egyetemi tanár (Universidad Valencia, Spanyolország): *A királyi hatalom korlátozásának spanyol eredete a középkori nyugati világban: A Leóni Dekrétum 1188* (angol nyelvű előadás); Helle Vogt egyetemi tanár (University of Copenhagen, Dánia): *A király hatalmának meghatározása. Hatalmi harc és kompromisszum a 13. századi dán politikában* (angol nyelvű előadás); Bernd Kanno egyetemi tanár (Universität Bayreuth, Németország): *Az 1356. évi német Aranybulla* (angol nyelvű előadás); Christoph Chabrot egyetemi docens (Université Lumière Lyon 2, Franciaország): *A francia királyi hatalom paradox keretei* (online angol nyelvű előadás); Jan Kober LL.M. kutató (Cseh Tudományos Akadémia Állam- és Jogtudományi Intézete): *A szicíliai Aranybulla: tényyszerűség, emlékezet és értelmezés* (angol nyelvű előadás); Srđjan Šarkić egyetemi tanár (University of Novi Sad): *Alkotmányos normák a szerb középkori jogban* (angol nyelvű előadás); Homoki-Nagy Mária tanszékvezető egyetemi tanár (SZTE ÁJK Magyar Jogtörténeti Tanszék): *A magyar Aranybulla rendelkezései és magánjogi vonatkozásai*; Balogh Elemér tanszékvezető egyetemi tanár (SZTE ÁJK Európai Jogtörténeti Tanszék): *A magyar Aranybulla és európai megfelelői*.

